

DÉLVIDÉK

(BÁCSKAI NAPLÓ) — POLITIKAI NAPILAP.

== Szerkesztőség és kiadóhivatal: ==
Szabadka, IV., Kákócsi-u. 20.
Telefonszám 500.

Felolvas szerkesztő:
KÖNYA LAJOS

Szerkesztő:
BERKEN MÁR

== Megjelenik mindennap délután. ==
Előfizetési díjak: egész évre 60 K,
félévre 30 K, negyedévre 15 K.

A nemzetközi Duna.

Bécs, márc. 10. A csehek Pozsony és Baja között a hajózás kizárólagossági jogát kívánják maguknak biztosítani. A prágai kormány már kibérelte a Dunagőzhajózási Társaság hajóparkjának egy részét és egyuttal biztosította magának a társaság részvényeinek egy részét. Később elállottak a vásárlástól és csak kibérelték a hajókat.

A párisi békekonferencia előtt fekszik már és legközelebb tárgyalásra kerül a Duna nemzetközivé tételének részletesen kidolgozott terve, melyhez az angolok már elvben hozzájárultak.

A már meglevő és a még létesítendő dunagőzhajózási társaságokat egy nemzetközi dunahajózási társasággá olvasztanák egybe, mely a forgalmat a Duna torkolatáig lebonyolítaná. Fegyveres hajó a Dunára nem jöhet. Ezzel biztosítanák a folyó semlegességét.

Hazajönnek a francia hadifoglyok.

Páris, márc. 10. A francia hadügyminisztérium valamennyi beteg és rokkant hadifoglyot haladéktalanul hazabocsát.

Szabad a nyersanyag-bevitel Angliába.

London, márc. 10. A kormány a nyersanyagbehozatalra vonatkozó minden korlátozó intézkedést hatályon kívül helyezte.

Wilson döntését mindenki elfogadja.

Páris, márc. 10. A francia és angol delegátusok meggyeztek abban, hogy mihamarabon Wilson visszatér, azonnal felkérjük az olasz-jugoszláv kérdés eldöntésére. Anglia és Franciaország az Egyesült-Államok döntését feltétlenül támogatni fogják és a két érdekelt nemzetet is kötelezni fogják, hogy a döntést elfogadják véglegesen.

A térparancsnokságtól.

I. Tudomására jutott a térparancsnokságnak, hogy bizonyos kétes egyének a magyar lakosok között tüntetést készítenek elő f. március hó 15-ére.

Mivel minden tüntetés, jellegére nézve bármilyen legyen is, megbontja a város rendjét és nyugalalmát, a térparancsnokság a legkomolyabban felhívja a becsületes polgárok figyelmét, hogy örködjenek ezektől a gyanús elemektől, valamint minden tüntetéstől, mert minden erre vonatkozó legkisebb kísérlet is gyökerében elfojtatik majd és a legszigorúbban megbüntettetik.

Felhívjuk a békeszerető polgárságot, hogy ezen a napon tartózkodjék otthon, mert minden nagyobb csoportosulás az utcákon meg van tiltva.

II. Az utóbbi időben láthatók egyének, különösen a fiatalság között, akik magyar nemzeti színű szalagot viselnek.

Mivel a nemzeti színű szalag a magyar államnak a jelvénye amely államhoz a szláv Szabotica többé nem tartozik. — hanem a Szerbek, Horvátok és Szlovének új királyságához, a térparancsnokság — nem korlátozva senkinek sem valamely nemzetiséghez való tartozását addig, amíg a körülményeket nem rendezik — megtiltja a magyar nemzeti színű szalag viselését és felelősségre vonja mindazokat, akik ez ellen vétnek.

Wilson a népszövetség hivatásáról.

A központi hatalmak büne a háború megindításában.

Newyork, márc. 10. Wilson a Metropolitan Opera Houseban tartott beszédében többek közt a következőket mondotta:

— Csak akkor fogok visszatérni, ha majd odaát minden befejeződött és kérem Istent, hogy ez a világ békéje érdekében minél előbb megtörténjék. Az első dolog, amit az Océánon túl meg fogok mondani, az, hogy az amerikai nép hatalmas többsége a népek szövetsége mellett nyilatkozott.

— Nyilvánvaló, hogy itt nem pártügyekről van szó. Minden pártuak joga van, hogy e kérdéssel szemben állást foglaljon, de egy sem fog obstrukcióra merészkedni vele szemben.

— A háború hosszu ideje alatt megismertük a központi hatalmak megvetésre méltó terveit és megismerjük azt, milyen hódításokat szándékoztak elérni. — A bréma-bagdadli vonal Ausztria-Magyarországon vezetett át, amely hatalom területi sértettségének megóvására Németország kötelezte magát. Az ottomán birodalom, amellyel Németország érdekközösséget vállalt, szintén a német célok utvonalaiba esett. Ausztria-Magyarország összeomlott, a török birodalom eltűnt.

Németország elkerülhette volna a háborút, ha megengedte volna, hogy a világ eszmécsesét indítsa a Szerbia elleni támadásról.

Az ukránok lövik a Lemberg-krakói vasutat.

Bécs, márc. 10. A Reuter-ügynökségnek jelentik Lemberg-ből, hogy az ukránok a fegyverszüneti szerződés megsértésével tüzelést kezdtek a Lemberg-krakói vasuti vonalra.

5 milliárd márka élelmiszer Németországnak.

Bern, márc. 10. A német fegyverszüneti bizottság azt kérte, hogy az antant szállítson öt milliárd márka értékű élelmiszert és nyersanyagot Németországnak.

Orosz-ukrán béke.

Az orosz kormány több bolsevik érzelmi polgárt népbiztosi minőségben Kiebbe küldött. Ezeknek az a feladatuk, hogy Ukrajnával megkössék a békét. A bolsevik kormány belátta, hogy az ukránok ellen küldött expedíciója kudarcra végződött.

Szétosztják a német gyarmatokat.

Páris, márc. 10. A békeértekezlet foglalkozott német gyarmatok és az ázsiai Törökország sorsával. — Az Egyesült-Államok hajlandók megbízást vállalni Örményországban; ez esetben pedig Olaszország meglehetősen torjedelmes mandátumot fog vállalni a Szmirna körüli vidéken. Szíriának, Damaszkusz és Alexandriát is beleértve, Franciaország lenne a mandatáriusa, Nagybritannia pedig Mezopotámiában és Palesztinában végezne a népszövetség által rá rótt feladatot. Afrikában valószínűen Anglia lesz Kelet-Afrikának a mandatáriusa, Franciaország pedig Német-Kamerun nagyobb részét és a Togo-földet kapja. Német-Délafrrikát a Délafrikai Köztársasághoz fogják csatolni. A Csendes-océánon Japán valószínűen megtartja az Egyenlítőtől északra eső német szigeteket, Ausztrália pedig az Egyenlítőtől délre eső német szigeteket, Számoa kivételével, amelyet ez esetben Ujzeeland kapna.

Kávéházakban kérje a

"Délvidék"-et.

Népszövetség vagy világanarkia.

— Megnyílt a berni népszövetségi konferencia. —

Bern, márc. 10. Itt megnyitották a nemzetközi népszövetségi kongresszust. — Wéber főtanácsos, a szervezőbizottság elnöke, megnyitó beszédében rámutatott arra, hogy Svájc a háború alatt kifejtett emberbaráti működéséből jogot merített arra, hogy a világ új rendjének megalakulásánál szót emeljen a valamennyi nemzetre kiterjedő népszövetség elvének megvalósítása érdekében. A népszövetségnek a népakaratból kell kiindulnia. A tanácskozás célja a népszövetség demokratikus kiépítése. A párisi konferencia nem elégíti ki egészen a népeket, mert a kis nemzeteket kirekesztették — és nem teremtett garanciát arra, hogy valamennyi állam tagja legyen a népszövetségnek és hogy minden vitás esetben valóban döntő bíróság elé kerüljön. — A népszövetségnek semmi esetre sem szabad ezt a célt szolgálnia, hogy pusztán a győztes hatalmak katonai biztosításának eszközévé váljon, hanem a szövetségnek demokratikus alapon, valamennyi nemzet bevonásával a gazdasági és a szociális kérdések egyöntetű szabályozását kell biztosítania. — A világnak ma nincs más választása, — mint vagy az igazi népszövetség, vagy a népek általános anarkiaja.

Belérés a Bajai-uton.

- Kifosztottak egy házat. -

A szabadkai közbiztonságot illetőleg tartozunk az igazságnak annyival, hogy beismerjük általános és nagyon is nyilvános hiányát, úgy a belső mint a külső periferiákon. Bann a városban rendszeresen csak a bugyellárisa bánja meg a szerencsétlen járókelőnek a közbiztonság folytonossági hiányait s legfeljebb rávernek néhányat, de künn a tanyai részeken már másképp folyik a vásár a gazda bűrére. Ott rendszeren minden házi holmit elvisznek, sőt sok esetben még a gazdát is ártalmatlanná teszik örökre. Több gazda panaszkodott már, hogy védekezni a fegyveres rablók ellen szinte lehetetlen, mert rendszeren négyen hatan jönnek és mindig szuronyos fegyverrel.

A napokban legutóbb a külső Bajai uton szerepeltek, Négy szuronyos behatolt Bulyovesics Ferenc szőlősgazda házába. Kettő künn maradt őrködni, a másik kettő pedig benn elsősorban ártalmatlanná tette a gazdát hatalmas pofonokat és puskatus ütéseket osztván ki neki. A gazda feleségét is félholira verték előbb azután kendőkkel eltakarták az ablakot, hogy a gyertya fénye ne legyen gyanús és felforgatták az egész házat, elemelve minden elvihetőt. A padlásról elvitték az összes disznóhúst, borjuhúst, ruháneműt, azonkívül 40 koronát is zsebre tettek és elálltak szépen sz éji homályban. A tettesek, mint mindig, most is ismeretlenek.

Az erdélyi vasutásokat a román vasutak igazgatósága alá rendelik.

— Nyilatkozatot kell aláírniok. —

A nyilatkozatot a kolozsvári üzletvezetőség küldte szét.

Az erdélyi Máv. vonalakon alkalmazott vasutasok a következő nyilatkozatot kapják aláírás végett:

Nyilatkozat.

Alulírott ezennel kijelentem — hogy szolgálatomat, melyet jelenleg a vasutaknál teljesítek, azon rendeletek szerint fogom jövőben teljesíteni, melyeket a román kormány, valamint a kormányzótanács részéről a román hadsereg által elfoglalt területen levő vasutak üzemének vezetésére felállított fellettes hatóságoktól illetve intézményektől fogok kapni és elismerem, hogy ezen hatóságok, illetve intézmények a következők: A román államvasutak (C. F. R.) bukaresti vezérigazgatósága és a nagyszebeni központi igazgatóság. A nyilatkozattal együtt érkezett az erdélyi állomásokra a C. F. R. bukaresti vasuti vezérigazgatóság körözüvénye, mely így szól:

C. F. R. Központi igazgatóság.

1085. sz. körözüvény a román csapatok által elfoglalt terület vasutvonalainak összes személyzetéhez.

Az 1. számú körözüvény által békért nyilatkozatokat a központi

igazgatóság a személyzet csak egy részétől kapta meg. Bizonyult, hogy a személyzet egy része a nyilatkozatok aláírását az általános békekötésig kívánta elhalasztani; — sokan meg sem kapták a nyilatkozási nyomtatványt és mások között ama hamis hír terjesztett, hogy a nyilatkozat aláírása után az aláírók szerzett jogai tiszteletben nem fognak tartatni és ők kötelezve lesznek Romániában, vagy Basszarábiában szolgálatot tenni.

Dacára annak, hogy az adott körülmények között halasztás nélkül tudunk kell, mely alkalmazott marad meg szolgálatában — mégis tekiattal arra, hogy számos körülmény közrejárt, hogy az alkalmazottak szabad akaratki-fejezését megakadályozza, a központi igazgatóság aláírására és be-küldésére új határidőt ad, ez évi március 15. ét.

Ezerint a vasutasok a bukaresti vezérigazgatóságnak, avagy a nagyszebeni központi igazgatóságnak a rendeleteit kötelesek végrehajtani. Érdekes azonban a dologban, hogy a nyilatkozatot és körözüvényt a magyar államvasutak kolozsvári üzletvezetősége küldte szét a vasuti főnökségnek.

Szerencsétlenül járt állomásfőnök.

Felrobbant kezében a benzines üveg. —

(Saját tud.) Szabadka, márc. 11

Végzetes szerencsétlenség történt vasárnap este Nemesmiliticsen. — Hódy Imre ottani állomásfőnök, akinek a lakása az állomás épületben van, egy literes benzinnel telt üvegből, a gyufahiány miatt használatba vett öngyújtó készülőlkét akarta megtölteni.

A benzines üveg — a gyertya lángjától tüzet fogott és óriási detonációval felrobbant. A robbanás oly erős volt, hogy a vigyázatlan állomásfőnök bal kezefejét teljesen szétroncsolta úgy, — hogy a huscafatokban lógott rajta. Arcán is súlyos égési sebeket szenvedett és bajuszát, haját, szemöldökét a felesapó láng teljesen leporokolta.

Az egész szoba egy pillanat alatt tüztengerbe volt és a szoba butorzata, a ruhák és nagymennyiségű fehérnemű is mind a lángok martalékául esett.

Az eset történetkor Hódy felesége a másik szobában tartózkodott és a robbanás zajára rémülten nyitott be a szobába. — A tűz elfojtására még gondolni sem lehetett és még szerencse, hogy mindketten ki tudtak menekülni az égő szobából. A tüzet azután az állomás személyzete oltotta el.

A szerencsétlenül járt állomásfőnök súlyos égési sebeit a gyorsan előhívott orvos kötözte be.

Aki nem engedelmessedik az őrjáratnak.

Kellemetlen esete volt tegnap éjjel Lopussár Béla 16 éves vasuti vendéglőbeli pincérnek egy cirkáló katonai őrjárat. Lopussár éjjel 10 óra tájban hazafelé igyekezett közben egy katonai őrjáratral találkozott. Az őrjáratnak úgy látszik gyanusnak tetszett Lopussár személye és megállásra szólította fel. Lopussárnak eszeágában sem volt megállni, sőt futásnak indult, mire az őrjárat utána lött és el is találta bal mellén.

Sérülése azonban nem lehetett súlyos, mert a mentők segélynyújtása után saját lábán ment haza.

Csütörtöktől vasárnapig a szezon monstre attrakciója, képrázatos rendezés, csodás diszletek!

Fakadó élet.

Kulturfilm 6 felvonásban Az irodalmi filmek remeke. — Bemutatja a

Lifka-Mozi.

Kezdeté 4 és 6 órakor. — Ünneppnap fél 3, fél 5, 6 és 8 órakor.

K. Jónás gyertyaüzlete.

— A világosság kutforrása. —

(Saját tudósításunk.)

Szabadka, március 8

Klopfer Jónás Zimonyi uti vegyeskereskedő ma felett régi bünéért a kihágási bíróságnál.

Ez alkalommal csak azzal volt vádolva, hogy a gyertya darabját csekély 7 koronáért árusította — tehette ezt annyival is inkább — mert a világítási mizériákon csak segíteni kellett valahogy. Es K. Jónás nem az az ember, aki ne segítsen másokon mikor ez neki is haznál.

De a rendőrség mégis másként értelmezte K. Jónás gyertyaüzletét, mert egy feljelentés kapcsán megindította ellene árdragításért a kihágási eljárást.

A hétszeres árdragító a mai tárgyaláson azzal védekezett, hogy ő is drágán vette a gyertyát és így természetesen nem is adhatta olcsón, de még csak a gyertya maximális árától sem volt fogalma, mondta ártatlanságát bizonyítandó K. Jónás.

Dr. Domokos rendőrkapitány, ki az ügyet letárgyalta, más vélemőnyen volt és K. Jónást árdragításért 30 korona fő és 10 korona mellébüntetésre ítélte. A lefoglalt és mintegy 200 korona értékű gyertyát pedig elkobozták.

Tisza István

utolsó szavai.

Az oly tragikus véget ért gróf Tisza István haláláról s temetéséről mindenféle apró részletet megírtak a lapok Csodálatos azonban, hogy utolsó szavait, melyeket már véreben fekvé mondt, elmulasztották a lapok a nyilvánossággal közölni, holott a jelenlevő szemtanú rokonok ugyanúgy tanúskodtak e szavak mellett mint azok mellett, amelyeket az újságok közöltek. A haldokló Tisza István utolsó szavai ugyanis ezek voltak:

— Uram, a te kezeidbe ajánlom lelkemet... Miért hallgatták el a lapok ezt

a megrendítően szép hitvallást a haldokló államférfi ajakán? Nem nehéz kitalálni. Tisza, ha nagy hibái voltak is, elég nagy ember volt ahhoz hogy vallásossága, utolsó percében mondott alázatos hívő imája mély benyomást tegyenek szakra, akik e szavakat olvassák.

Azért is sietett a mi t. sajtónk ezt a kétségtelenül érdekes, de tulságosan — keresztény momentumot kiradirozni a történelemből. Nem sikerült neki

Hátszói utasok figyelmébe!

A „Délvidék“ kaphat Zombor, Baja, Ujvidék e Szabadka vasuti hírlap árusítóinál.

NAPI HIREK.

A gurkák.

A háboru folyamán sokat olvastunk a gurkákról. Rosszindulatu ujsághírek ugy emlékeztek meg róluk, mint a fenevadakról.

A háborus uszítók céljait szolgáló német haditudósítók az emberiség ellen elkövetett merényletnek mondják, hogy a „művelt” Európa földjére hozták a „barbár” sötétbőrűeket. Azt írták, hogy ezek az emberek szájukba fogják az embervértől párolgó handzsárt és még a holtakon is harakirit követnek el. Megborzongva, de gyanakodva olvastuk már akkor is ezeket a híreket.

Azóta a haditudósítókkal együtt eltűntek a láthatárról a népeket leigázó, félrevezető hatalmasságok is. Megrázkódtak országok, népek és megszaadulnak parazitáiktól. Megnyitkák a frontok és ismét egymásra találtak az emberek. A gurkák is közelebb jöttek hozzánk... Itt vannak...

A tavasz napsütéses délelőttjén két ilyen színesbőrű francia katona sétálgatott a szabadkai korzón. Exotikus világ lakói, szokatlanok, érdekesek.

A fez, amit fejükön viselnek, szarr és szuronyuk, amit a többi katonáktól eltérően a hasukon hordanak, barátságatlan. De ha e túlsóségek után, eldöbva minden elítélletet, mint embereket tekintjük őket, meggyőződhetünk arról, hogy a tavaszi hangulat az ő lelkiüket is felmelegíti és ép ugy mosolyognak, mint a fehérbőrű emberek...

Es a vágyaik talán nem ugyanazok? ... (aő.)

A csehek nem osztják fel a földeket. A cseh kormány hivatalos lapjai élénken tiltakoznak az ellen a feltevés ellen, hogy a cseh kormány a nagybirtokokat felosztja a földnélküliek között. Csehország — írják — hajlandó Magyarország példáját követni. Jellemző, hogy a csehek az erdőbirtokok kitermelését a nagybankokra bízták. A megszállott részekben nagyban folyik a bankok lebélyezése. A lebélyezés olyan formában történik, hogy a pénz magyar eldarára bélyeget ragasztanak és száz koronáért lebélyezett ötven koronát adnak.

Házalnak a Habsburg-család briliánsaival. A lecsuszott, nagylábon élt familiák méla akkordját üti meg a Habsburg-ház fölött a Cri de Paris című francia lap. Jelentve, hogy Habsburg Károly egy megbízottja tárgyalásokat folytatott Londonban és Párisban a családi kincs-ter briliánsainak eladása végett. A tárgyalás eredménye még ismeretlen. A lap megjegyzi, hogy a jelentés hirtelenségéért kezességét vállal. El is hisszük, kezesség nélkül. Nincs már számukra

Magyarország, nincs Ausztria, nincsenek számukra „hű népeim” a jó fejőstehenek, s nem kapják már az udvari dámák a hadiszegelet és nem lehet semmiféle főhadvezéri díjak és utazási állományok címén százezreket kirabolni a véres verejtékkel kuzdó nyomorgó nép keserves adójából, — házalni kell tehát a briliánsokkal.

**Töltsék fel a nagytemp-
lom előtti park utait!** A Teréz-templom előtt elterülő park utjai elben állandó a panasz. Nincsenek rendesen feltöltve kavicsokkal, úgyhogy, ha egy kis eső esik, a rosszul feltöltött helyeken egész pocolyák képződnek. Mivel a park utjai nagy időmegtakarítást jelentenek az arra járóknak, nem ártana, ha feltöltenék egy kissé őket, mert így a pocolyákat ugy kerülük ki az arra járók, hogy átléptén a rőt kerítést, a gyeper részen mennek végig, legázolva a füvet teljesen. A parkos részek ugyis csunyak, hát ha még a füvet is kitapossák belőle. Jobban járna a város ha néhány talicska kavicsos földdel elintézná a bajt.

Öngyilkos kereskedelmi utazó. Láng Ferenc 50 éves kereskedelmi utazó, tegnap délután öngyilkossági szándékból Wesselenyi utca 210 szám alatti lakásán mérget vett be. Rögtön értesítették a mentőket, akik eszméletlen állapotban levő embert beszállították a kózkérházba.

Bajmok község a beteg szerb katonáért. Bajmok község előjárósága a beteg szerb katonák számára, közadakozásból összeajított 1397 korona 10 fillért polgármesteri hivatalhoz küldött be azzal, hogy az összeget a polgármester rendelkezési helyére juttassa Dr. Matievics István polgármester főispán az összeget átszámraztatta a katonai kórházak parancsnokságának Bajmok község már egy alkalommal 5438 koronát gyűjtött a beteg szerb katonák részére.

Az angol flotta veszteségei. Bonar Law az angolalkoházban közölte, hogy az angol flotta a háboru alatt halottakban 2061 tisztet és 20,197 legénységi állománybelit, sebesültekben pedig 813 tisztet és 4081 matrózt vesztett. Az angol szárazföldi és ten-

geri haderő, összes veszteségei valamennyi harcterén a következők: 30.807 angol, 75.062 gyarmati és indiai tiszt, 1532.552 angol — és 421.402 gyarmati és indiai legénység (sebesültek). Ehhez járulnak még mint eltűntek 835.742 tiszt és legénységi állománybeli angol és gyarmati katoná.

Az angol forgalmi eszközök szocializálása. Az angol kormány forgalmi törvényjavaslatot nyújtott be az alsóházba. A javaslat egyike a legmerészebb terveknek, amelyeket valaha parlament elé terjesztettek s a kormánynak teljes ellenőrzést ad a kezébe a szárazföldi forgalom minden elképzelhető nemével szemben: két óven keresztül a kormány kezében összpontosul az ország valamennyi vasutainak igazgatása, mert a kormány nem csupán a vasutak jövedelmezőségét akarja fokozni, hanem a kereskedelmi és ipari újjáépítés időszak alatt minden módon meg akarja könnyíteni a személy és teherforgalmat. A törvényjavaslat felhatalmazza a minisztert, hogy bármiféle vállalatot akár kisajátítás útján megvegyen. E rendelkezések alapján az összes vasutak, villamosvasutak, városi vasutak, folyó és csatornázási vállalatok részben vagy egészben átvehetők. A kormány a villanygyárak ellenőrzésével hír szerint arra törekszik, hogy az ország legtávolabbi szögletében is lehetővé tegye a villanyerő felhasználását, úgyhogy a legkisebb faluban is kifizetődjék a villanykályhák használata.

Kovács István tanár VII. kör, Fűzfés-utca 256. sz. a. (Vetér-féle fűszerüzlet közelében) levő tanfolyamán elfogad tanításra gimnáziumba és egyéb iskolákba járó fiú- és leánytanulókat, valamint magántanulókat is.

A gazdagok és a tudósok. Egy hiu gazdag megkérdezte egy tudóstól:

— Hogy van az hogy gyakran lehet látni irókat és tudósokat a gazdagok házában, de igen ritkán gazdagokat a tudósok házában?

— Mert az okos emberek — volt a felelet — ismerik a gazdagság értékét, de a gazdagok gyakran nem érik föl észrel a bölcsesség értékét.

Sztrájk Nápolyban.

Bécs, március 10. Frankfurthból táviratozzák: A Bureau Européen Presse milánói távirata szerint Bolognában nagy tüntetés volt a német forradalom áldozatainak emlékére. A város egyik legrégebbi és legszebb utcáját Liebnacht-utcának nevezték el. Ugyanezen hírforrás szerint Nápolyban a szénmunkások sztrájkba léptek.

A Lifka-Mozi műsorából:

Hétfő, kedd, szerda: Világszenzáció! Az arany filmek briliáns mesterműve. Minden képzeletet felülmúló izgalmas színjátéka **A halál rokona** Kalandortörténet 5 felv. ban. Főszereplők Kip és Kop amerikai artisták, ezenkívül Berký Lili csodás finomságu

színjátéka remek attrakciója A madonna.

Csütörtöktől vasárnapig: Korszakalkotó mesterműve a mozi-technikának. Csupa káprázatos felvétel. Csodás rendezés, **Fakadó élet.** Kulturfilm 6 felvonásban. A nagystilű ujdonság Bécsben és Prágában 6 hétig a Muzgoképotthoban 2 hétig került színre.

Hétfőtől szerdáig két szenzáció, Páris fia. Armand Silvestre briliáns regénye filmen francia szereplőkkel, ezenkívül Shaw Bernhard világsikerű szindarabja Warrené mestersége dráma 4 felvonásban.

A Korzó-Mozi műsorából:

Hétfő—szerda: Csupa ötlet, bohóság. Bájos vigjáték ujdonság. Főszereplő: Alma Hinding a dán művészvilág kedvence. **Rekontra** Vigjáték 5 felv. Nordisk ujdonság: **A mártír.** Dráma 3 felv. Főszereplő: Karin Molander.

Csütörtök—vasárnap: Ragyogó művészi attrakció. Fenomenális külföldi attrakció. Főszereplők: Carlo Wieth és Gudrun Honlberg a dán udvari színház jeles tagjai. **Az álmok vándora.** Szerelmi egény 4 felvonásban.

Szerkesztői üzenetek.

A „Spartacus” elnevezés Spartacus trák születésű római katona nevéből származik, aki a rabszolgák és gladiátorok közti forrnyás idején Kr. e. 73-ban 80 társával a Vezuv tájára vonult, ahol csakugy özönlöttek hozzá a lázadó rabszolgák. Két társával oly hamarosan begyűkolták a gyülevezs csapatot, hogy az ellenük küldött rendes katonaságot levertek és 70.000 főre szaporodva, csakhamar egész Alsó-Itáliának uraivá lettek. Később Spartacus Felső Itáliát is kezébe kerítette és 120.000 főnyi sereggel Róma ellen indult. Crassus azonban visszavonulásra kszszette és Spartacus csapatainak legjavával elvérzett.

Az is lehet, hogy Németországban azért nevezik a forradalmárokat Spartacusoknak, mert Liebknecht német szocialista vezér már a háboru előtt „Spartacus” álnév alatt írt ujságokba.

Nyomatott a kiadóvállalatban, Sz. Antal Nyomda és Irodalmi Vállalat az örvényes köznyomdájában. Szabadkán. Rékadó-utca 20. sz.

EDISON KINO

a városi színházban

11. 12. 13 és 14 én

előadásra kerül Dózsa György sorsdárta Gubec Matyas vagy

A Parasztlázadás

Történelmi tragédia 4 felv. előjattékkal.

Felelős szerkesztők telefonaszám: Palica 34.

LIFKA-MOZI

Hétfő—Kedd—Szerda

Világszenzáció!

Az arany filmek briliáns mesterműve

A halál rokona

Kalandortörténet 5 felv.

Ezenkívül: BERKÝ LILI csodás finomságu színjátéka remek attrakciója

A MADONNA

Kezdete fél 4 és fél 6 órakor vasárnap 3, fél 5, 6 és fél 8-kor.

Nonni és Manni.

Két izlandi gyermek igaz története.

Írta: Jón Svensson S. J.

10

Mitévő legyek? Töprengtem magamban.

Messze délre feküdt a város, s mi egyre jobban eltávolodtunk tőle, még hozzá a legnagyobb sebességgel.

Helyzetünk tehát kétségbeesítő volt.

Manni a kormányval ült és sirva tekintett rám, hisz nekem kellett elhatároznom, hogy mihez kezdjünk.

— *Sehogysen tudod elképzelni, merre lehet dél, Manni?* — kérdeztem tőle.

Jobbra-balra tekintgetett és gondolkodott.

— *Ezt lehetetlenség megállapítani, Nonni.*

— *Akkor csak az Isten segíthet rajtunk, mert én sem tudom, hol vagyunk!*

Egy ideig némán bámultunk bele a sűrű ködbe. Azután ismét az evezőkhöz nyúltam s így szóltam:

— *Legalább annyit tesztek, amennyi kitelik tőlem és csak úgy találomra előre evezek.*

Egy darabig teljes erőmből dolgoztam. Csolnakunk gyorsan siklott végig a víz sima felületén. De hogy merre tartottunk, erről sejtelmünk sem volt.

A keleti vagy nyugati szikláknak rohanunk neki? Vagy a város felé evezek? De hisz akkor nem mozdulunk ki helyünkéből, mert az ár ellen képtelenség előrehaladni. Avagy utóbb északi irányban evezek? De hisz akkor egyenesen vele úszunk a sebes árral és én még siettetem is vesztünk.

Ezek a gondolatok végre teljesen megbénították erőmet.

Ismét bevontam az evezőket és leültem Manni mellé.

Egy ideig szólanul néztünk magunk elé. Azután megszólalt Manni:

— *Miért hagyta abba az evezést?*

— *Mert ez úgysem használ semmit sem. Hisz nem tudom, merre tartanak s te époly kevéssé tudod.*

Manni hallgatott.

— *Mégis csak rettenetes — szólt hosszabb szünet után.*

— *Bizony az — feleltem.*

Helyzetünk valóban rettenetes volt. Manni könnyes szemmel tekintett rám.

— *Szegény Manni, töl — szóltam hozzá gyengéden megszorítva kezét. Éreztem, hogy fázik.*

— *Olyan hidegek a kezeid s olyan halavány vagy. Rosszul érzed magad?*

— *Semmi az egész. De nagyon fádom, az igaz.*

— *Szegény öcsikém, úgy sajnálom, hogy nem segíthetek rajtad.*

— *Majd elmúlik hamarosan, Nonni.*

Ez ugyan, sajnos, csak a kezdete szenvedéseinknek, gondoltam magamban, de őrizkedtem tőle, hogy ezt kimondjam.

A levegő mind nedvesebb és hidegebb lett s még hozzá olyan különös sötétség is kezdett terjedni.

Vajjon éjszaka volt e már, vagy csak a köd vált még sűrűbbé?

Nem tudtuk, mert fogalmunk sem volt róla, hogy hány óra lehet.

Magamhoz szorítottam Mannit, hogy kissé felmelegítsen. Hisz

úgy szerettem kis öccömet és nem tudtam nézni szenvedését.

Mellemre hajtá fejét és lehunyta szemét. Így maradtunk jó ideig. Ránéztem bizony még nem nézett ki jobban. Máskor egészségtől viruló arca most egyre halványabb lett. Mennyi szemrehányást tettem magamnak elővigyázatlanságomért! Hisz én okoztam szenvedéseit.

Végre kinyitotta szemét s megkérdezte: — *Még mindig nem látsz partot?*

— *Bizony nem, egyenesen a tengernek tartunk.*

— *Jaj, de hideg van! Ugy szeretnék aludni és nem tudok a hidegtől.*

Minden szava szívembe nyilalt. De mit tehettem? Takaróm nem volt, mibe belesavarhattam volna a kicsikét.

Folyt. köv.

Pályázat.

Kerény községben elhalálozás folytán megürült róm. kath. férfitanítói állásra ezennel pályázat hirdettetik. Javadalmazása: 1) A politikai községtől 928 korona alapfizetés és törvényes korpótlék. 2) Az ismétlőoktatásért 60 korona; 3) Téli fűtőszalma fejében 60 korona; 4) Keményfa helyett 60 korona; 5) 300 korona lakbér és 20 korona kertválság. Ezen állásra csak férfitanítók pályázhatnak. A megválasztott tanító tartozik az iskolaszék által kijelölt osztályt tanítani; a gyermekeket a templomba vezetni és ott részük felügyelni; a kántort — de csak befejezés esetén — díjtalanul helyettesíteni, miért is megkívánatik a kántoriakban való teljes jártasság. Tannyelv német. Tartozik a megválasztandó tanító a községben bármikor létesülő kath. ifjúsági egyesületben az ifjakat három téli hónapban át heti 2 órában mérsékelt díjazás mellett írás-olvasás számolás és énekre oktadni. Tovább tartozik a zomborvidéki róm. kath. tanítóegyletbe tagul belépni. Pályázati határidő: 1919. márc. 31. Az állás a megválasztás után azonnal elfoglalandó. A pályázók szabályszerűen felszerelt és bélyeggel ellátott kérvényeiket a kerényi róm. kath. iskolaszékre címezve Főt. Agatay Boldizsár, esperes urhoz Nemesmiliticsre küldjék.

Eladó ház

Zentai-uton a temetővel szemben nagy kerthelyiséggel együtt.

Bővebbet

Milánkovics Tamás
Zentai-út, 706. szám.

E G Y

Újsághordó leány felvétetik a Szent Antal nyomdában.

Tűzifa, szén, koks és mész megrendelhető

Biermann Hugó
fatelepen.

MESZET

falitéglat tetőcserepet kút-téglat iszemet boszniai darabos szemet vaggontételekben ajánl.

Révai Adolf

Szabadka, Magyar-u. 578.

Aki jó szappant akar főzni, az vegyen

zsirszódát

Kertész ezelt Dácei sóraktárban. Wesselényi és Damjanich utca sarok. Taussig-ház Telefon 172.

Legerősebb

zsirszóda szappanfőzéshez kapható

Nejések Géza
fűszerkereskedőnél, telefon 222

Figyelem!!

Karbit gyertyák, asztali és fali lámpák 15 Koronától

kezdve a legnagyobb választékban ismet kaphatók.

Legegyszerűbb kezelés és legszebb világítás.

Karbit bármily mennyiségben.

Öngyújtók és karbitlámpák nagy választékban. — Viszonteladónak árendemérv.

Engl Adolfné

Deák-utca 1. Kunet-ház.
Tessék a címre figyelni.

Mozi teljes berendezéssel, üzemben, azonnal eladó. Czim Apolló Mozi Titel.

Apróhirdetések.

Egy sor ára 30 fillér.
A legkisebb hirdetés 3 sor. Felvilágosítást hirdetésügyekben a kiadóhivatal ad. Telefon 500

Fehérfűzvesző, tavaszi hantolású, mintegy 15 mm-ássa, eladó. Kosárfonó Szövetkezet Óbecse. 122-5

18 kapa Majsi szőlő a közelben jutányos áron eladó. Bővebben IV. kör Dugovics-utca 547 sz. 125-5

Keresek megvéteire két (2) darab mént fedeztetésre, erős csontozatu körülbelül 170 cm magas. Jelenkezhetni Mukits Aladár városi allatorvosnál Szabadka. 152-2

Egy eisőrangú fodrász üzlet illatszertárral együtt, szabad kezű eladó. Malusev Iroda Szabadka Edénypiac. 151-6

Ottilde Meixner: Tüchtin Fein Schneiderin in Zobnatica, hat mehrere Briefe in der Redaktion „Delvidék“.

Egy zongora és különféle butor eladó, Villamos-telep, a volt főgépésznel. 159-2

Megvéteire keresünk tetőfedő cserepet, minden mennyiségben. Szives ajánlatokat kér Tóth és Társai fakereskedők és építési vállalkozók Topolya telefon 20 139-1

Bognar és Kocsifenyező, azonnali belépésre kerestetik, Bán és Bröder cégnél.

Paticson eladó viták

Legegyszerűsebb helyen 5 szoba, fürdőszobával teljesen berendezve alapincézve külön var 2 lakás 1-1 szoba és konyhával ellátott villa azonnal átadható 93-3

Nagyon szép helyen 5 szoba előszoba fürdőszoba teljes berendezéssel, továbbá budárlakás és 2 szoba 1 konyhával, alapincézve szép szőlővel ellátott villa azonnal eladó. Bővebbet a kiadóhivatal. 94-3

A melegfürdőhöz nagyon közel egy 3 szoba és mellékhelyiségekkel álló villa olcsón azonnal eladó. 92-3

Eladó lakóházak.

Bem-utcán 4 ur lakásból álló új modern fürdőszobákkal ellátva teljes konyhával.

Eladó. Koteles-utcában kisebb családi ház 2 szoba, konyha és nagy udvar.

Eladó. a Hosszu utcában 2 lakásból álló jól épült ház nagy udvarral és üzlethelyiséggel.

Jókai-utcában több lakásból álló ur háza eladó.

Eladó Zimonyi utca egy modern urház.

Katona-utcában több lakásból álló ur lakás. Bővebbet a kiadóhivatal.

Fenti hirdető készséggel áll rendelkezésre akinek eladni vagy venni szándaka van ingatlanokban.